

LEKCJA 1

Temat: „Instrukcja obsługi życia codziennego”, czyli kto czyta, nie błądzi.

Formy realizacji:

- ścieżka międzyprzedmiotowa,
- lekcja z wychowawcą.

Cele szczegółowe:

- uświadomienie uczniom celowości istnienia wszelkiego rodzaju regulaminów, instrukcji obsługi urządzeń, itp.
- czytanie ze zrozumieniem regulaminów i instrukcji obsługi,
- zapoznanie uczniów z regulaminami funkcjonującymi w szkole,
- uświadomienie uczniom konsekwencji niestosowania się do instrukcji,
- uświadomienie uczniom, że nieznanomość przepisów nie zwalnia z odpowiedzialności.

Cele operacyjne:

Po zakończeniu zajęć uczeń:

- wie, w jakich pomieszczeniach w szkole znajdują się regulaminy,
- potrafi wyjaśnić sens poszczególnych punktów regulaminu,
- rozumie potrzebę stosowania się do postanowień regulaminu,
- potrafi stworzyć prosty regulamin,
- wyjaśnia rolę instrukcji obsługi, np. urządzenia,
- potrafi stworzyć prostą instrukcję obsługi.

Metody nauczania:

- problemowo-aktywizujące (burza mózgów),
- praktyczne (pokaz z objaśnieniem, ćwiczenia),
- podające (pogadanka),
- eksponujące (pokaz).

Pomoce dydaktyczne:

- papier, pisaki (po 2 - 3 na każdą grupę), taśma klejąca,
- instrukcje obsługi urządzeń (po jednej na każdą grupę),
- zadania dla grup,
- przykładowe regulaminy (pracowni chemicznej, technicznej, informatycznej, fizycznej, sali gimnastycznej – w zależności od ilości grup (po 2 - 3 kopie na grupę),
- foliogramy nr 1 - 2.

Formy aktywizacji uczniów:

- praca w grupach,
- burza mózgów,
- dyskusja.

Spis foliogramów**Nr Tytuł**

1. Z czego składa się regulamin.
2. Z czego składa się instrukcja obsługi.

PLAN ZAJĘĆ ZE WSKAZÓWKAMI METODYCZNYMI

L.p.	Czynności	Czas
1.	Czynności organizacyjne, podział uczniów na grupy	3 min.
2.	Pogadanka, rozmowa z klasą – wprowadzenie nauczyciela. Nauczyciel prosi uczniów o podanie przykładów urządzenia lub technologii, z których nie mogli korzystać ich rodzice, a które dzisiaj są czymś normalnym. Uczniowie powinni podać 3-5 przykładów, np. komputer, Internet, kuchenka mikrofalowa, itp. Uczniowie powinni od razu powiedzieć, że każde urządzenie posiada instrukcję obsługi. Nauczyciel daje każdej grupie przykładową instrukcję obsługi (dowolnych urządzeń). Prosi uczniów, żeby dokładnie obejrzel instrukcję i zastanowili się, jakie informacje zawiera.	5 min.
3.	Praca w grupach – analizowanie instrukcji. Uczniowie wykonują zadanie 1 (treść znajduje się w załączniku 1).	15 min.
4.	Pogadanka nauczyciela – podsumowanie pracy w grupach. Prezentacja prac. Zadaniem nauczyciela jest usystematyzowanie pracy uczniów. Pomysły uczniów zapisane na papierze powinny być przyklejone w widocznym miejscu. Nauczyciel zapisuje na tablicy, w jaki sposób powinna wyglądać instrukcja i krótko wyjaśnia, co oznaczają kolejne punkty (wskazuje na sformułowania z plakatów, które odpowiadają kolejnym punktom). Następnie każda grupa otrzymuje listę tych punktów. <i>Uczniowie wykonują teraz zadanie 2 (załącznik 1).</i> Zadaniem nauczyciela jest zebranie pomysłów, ich uzupełnienie, ponowne zdefiniowanie i uszeregowanie we właściwej kolejności. Należy podkreślić, że najważniejszym powodem, dla którego należy stosować się do instrukcji jest bezpieczeństwo własne i innych osób. Przykładowa lista powodów (dwie pierwsze pozycje muszą się znaleźć na liście!) 1. Bezpieczeństwo moje i innych użytkowników. 2. Koszty poniesione na naprawę urządzenia lub kupno nowego. 3. Możliwość uszkodzenia innych urządzeń podłączonych do niego. 4. Niewłaściwe działanie urządzenia. 5. Utrata gwarancji. Po podsumowaniu nauczyciel przechodzi do dalszej części lekcji.	10 min.
5.	Burza mózgów – tworzenie klasowego regulaminu zachowań bezpiecznych. Nauczyciel daje uczniom 2-3 minuty na zapoznanie się z regulaminem i porównanie go z zapisami na <i>foliogramie 1</i> (Jakie informacje zawiera regulamin). Następnie proponuje stworzenie regulaminu korzystania z sali lekcyjnej. Tworzenie regulaminu odbywa się metodą burzy mózgów – nauczyciel zapisuje na tablicy wszystkie pomysły (przez ok. 5 minut), następnie wybiera sekretarza, który spíše regulamin. Następuje dyskusja. Ważne jest, aby uczniowie sami stworzyli regulamin, zadaniem nauczyciela jest jedynie wyjaśnianie, dlaczego niektóre pomysły są lepsze od innych a niektóre trzeba odrzucić. Jeżeli uczniowie pracowali już metodą „burzy mózgów”, możliwe jest, że sami odrzucą niedobre pomysły. Propozycje kar również powinny pochodzić od nich. Dobrze byłoby stworzony regulamin powiesić w sali i stosować na co dzień.	10 min.
6.	Podsumowanie lekcji. Podsumowaniem lekcji powinno być odczytanie regulaminu.	3 min.

MATERIAŁ POMOCNICZY DLA NAUCZYCIELA

Postęp cywilizacyjny, którego jesteśmy świadkami pozwala nam użytkować wiele nowych narzędzi i urządzeń, korzystać z nowych technologii. Nie musimy znać naukowych teorii, ani zasad budowy urządzeń, żeby się nimi posługiwać. Aby bezpiecznie z nich korzystać, musimy jednak postępować zgodnie z regułami ustalonymi przez producenta sprzętu. Każde urządzenie, które znajduje się w sprzedaży, musi posiadać instrukcję obsługi. Postępowanie zgodne z instrukcją nie tylko zabezpiecza nas, użytkowników, przed uszkodzeniami ciała czy chorobami, ale także wydłuża czas użytkowania urządzenia.

„Dobra” instrukcja obsługi powinna zawierać:

- **Wprowadzenie** – nazwę urządzenia i jego przeznaczenie.
- **Opis urządzenia** – dokładną specyfikację urządzenia, warunki, w jakich powinno ono pracować, elementy składowe, opis zewnętrzny urządzenia (najlepiej zdjęcie lub rysunek, z opisem przycisków, wyświetlaczy itp.).
- **Sposób podłączenia** – w jaki sposób podłączyć urządzenie do wszelkiego rodzaju mediów (sieć energetyczna, wodociągowa, gazowa, anteny itd. wraz z dokładnym opisem wtyczek i kabli połączeniowych).
- **Użytkowanie** – dokładny opis funkcji urządzenia.
- **Dane techniczne** – techniczny opis użytych do budowy urządzenia komponentów.
- **Rozwiązywanie problemów** – rzeczowy opis trudności, na jakie może natknąć się użytkownik oraz procedury rozwiązywania tych problemów.
- **Pomoc** – adresy i numery telefonów pomocy technicznej producenta.

Niezwykle istotne jest również to, aby instrukcja obsługi była w języku polskim. Zgodnie z polskim prawem, każde urządzenie sprzedawane na terenie Polski powinno być zaopatrzone w instrukcję obsługi w języku polskim, a my, jako klienci, powinniśmy domagać się od producentów i sprzedawców właśnie takiej instrukcji.

Ważną sprawą jest również „jakość” samej instrukcji – czy jest to „odbita” na ksero kartka papieru, czy okazałej wielkości książeczka. Nie lubimy korzystać z instrukcji obsługi, wydaje się nam, że im jest krótsza, tym lepiej – dlatego powinniśmy rozwijać w dzieciach umiejętność odpowiedzialnego korzystania ze zdobyczy cywilizacyjnych, poza tym, jakość instrukcji świadczy również o jakości sprzętu. Im bardziej obszerna instrukcja obsługi, tym mniej zawodne urządzenie.

Wokół nas jest coraz więcej skomplikowanych urządzeń, substancji chemicznych, narzędzi specjalistycznych itp. Używanie niektórych narzędzi czy urządzeń może być niebezpieczne. Tam, gdzie znajdują się takie urządzenia lub substancje, które mogą być niebezpieczne dla naszego zdrowia lub życia, znajdują się specjalne „instrukcje obsługi” dla pomieszczeń.

Nazywają się one regulaminami. W szkole takie regulaminy powinny znajdować w sali gimnastycznej, pracowni komputerowej i chemicznej, w warsztatach szkolnych (pracowni technicznej). Poza szkołą spotkamy regulaminy w autobusach, pociągach, obiektach sportowych (np. na basenach), w parkach krajobrazowych i narodowych, muzeach itp.

Zazwyczaj regulaminy traktuje się jako „zło konieczne” – znowu jakieś obowiązki i zakazy... Rzeczywiście, gdyby wszyscy zachowywali się w sposób bezpieczny, regulaminy nie miałyby racji bytu, ale dopóki istnieje możliwość, że ktoś może zachować się „niekonwencjonalnie” i narazić na niebezpieczeństwo siebie i innych lub narazić kogoś na straty materialne – będą istniały regulaminy, które jasno będą określać, co wolno robić, co jest niedopuszczalne, itp.

ZNACZENIE WYBRANYCH ZNAKÓW I PIKTOGRAMÓW

Informacja

Lotnisko

Parking

Telefon

Uwaga, materiały
promieniotwórcze!

Nie dotykać!

Możliwość
płatności kartą

Apteka

Przechowalnia
bagażu

Droga ewakuacyjna
– schody w prawo

Stop

Poczta

Kamping,
pole namiotowe

Toaleta

Zakaz
używania
telefonów
komórkowych

Miejsce, droga dla
niepełnosprawnych

Drzwi otwierane
automatycznie

Zakaz
wprowadzania
psów

Zakaz palenia

Wyciąg
krzesłkowy

Zakaz
spożywania lodów

Zakaz
fotografowania

Uwaga,
substancje
toksyczne!

Szpital

ZAŁĄCZNIK 1 – ZADANIA DLA GRUP

Zadanie 1

Przyjrzyjcie się uważnie leżącej przed Wami instrukcji obsługi. Zastanówcie się, z jakich podstawowych części składa się taka instrukcja. Wypiszcie je na plakacie.

Macie na to 5 minut.

Zadanie 2

Wiecie już, jak powinna wyglądać instrukcja obsługi. Zastanówcie się teraz, dlaczego powinniście stosować się do zaleceń instrukcji. Wymyślcie i zapiszcie przynajmniej 5 powodów.

Macie na to 10 minut.

KARTA PRACY UCZNIA – LEKCJA 1

Obok każdego piktogramu wpisz jego znaczenie.

	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	